Hak ve Sorumluluklarımız

Cevap Anahtarı · Kısa Çözümler

KOLAY Isınma Soruları (1–10)

1. **Kişinin kendine ve başkalarına karşı yerine getirmesi gereken yükümlülükleri zamanında yapmasıdır.**

2. **C**

3. **1-b 2-a 3-c**

4. **D – Y – D – Y**
   Sorumlulukları yerine getirmemek başkalarının hayatını da etkiler; toplum hayatı kurallar gerektirir.

5. **Örnek: Hak: Dinlenme ve oyun hakkı. Sorumluluk: Oyun oynadıktan sonra oyuncaklarımı toplamak.**

6. **A**

7. **a) düzen b) haklarının c) başvuru**

8. **Örnek: Sınıfı temiz tutmak, söz alarak konuşmak, nöbet görevini yapmak, arkadaşlarına saygı göstermek**

9. **D**

10. **Örnek: Herkes yalnızca haklarını düşünürse toplumda düzen bozulur; sorumluluklar yerine getirildiğinde herkes haklarını güven içinde kullanabilir.**

ORTA Pekiştirme Soruları (11–20)

11. **Örnek: Okul kurallarına uymak, ödev yapmak – Oyun/dinlenme hakkı – Dengeli beslenmek, doktor önerilerine uymak – Haberleşme hürriyeti**

12. **Komşunun (bebeğin) dinlenme hakkı zarar görmektedir. Aile televizyonun sesini kısmalı ve geç saatlerde komşularını rahatsız etmemelidir.**
    Haklar kullanılırken başkalarının hakları gözetilmelidir.

13 **2 ve 3**
1 ve 4 numaralı kartlarda sorumluluk yerine getirilmemiştir.

14 **B**
Hak engellendiğinde ilgili kurumlara başvurmak demokratik bir yoldur.

15 **a) Perşembe b) 7 c) Örnek: Sınıf kirli kalır, herkesin temiz ortamda ders işleme hakkı zarar görür.**
28 - 21 = 7

16 **Örnek: Yolda hızlı bisiklet süren bir çocuk yayalara çarpabilir; hem kendisi hem de başkaları zarar görür.**

17 **B**
Seyahat hürriyeti, insanların yaşama hakkını korumak için geçici olarak sınırlanmıştır.

18 **Başkalarının emeğine ve haklarına saygı gösterme sorumluluğunu ihmal etmiştir; kullandığı kaynağı belirtmelidir.**

19 **C**
Hakkı engellenen kişi ilgili kurumlara başvurabilir.

20 **Örnek: Sokaklar temiz olur; komşular arasında huzur ve güven artar; ortak alanlar uzun süre kullanılabilir.**

ZOR Düşünme Soruları (21–30)

21 **D**
Öğrenciler sohbet etme özgürlüklerini, başkalarının çalışma hakkını engellemeyecek bir yerde kullanmıştır.

22 **a) Eğitim hakkı b) Öğrencilerin yaşama ve sağlık haklarını, güvenliklerini korumak c) Örnek: Evde güvenli bir yerde kalmak, uyarılara uymak, kaçırdığı konuları tekrar etmek**

23 **Üçüncü satır yanlıştır: Çöplerin toplanmaması için belediyeye (ya da muhtarlığa) başvurulmalıdır.**

24 **Düşüncesi yanlıştır. Düşünce özgürlüğü başkalarının onuruna ve kişilik haklarına zarar verecek şekilde kullanılamaz; öğrenci arkadaşına saygı göstermelidir.**

25 **A**
Oyun oynamak bir haktır; çevreyi temiz bırakmak bir sorumluluktur.

26 **Örnek sorunlar: Etkinlik alanlarında kargaşa çıkar, bazı çocuklar hiç sıra bulamaz, kazalar olabilir. Örnek kurallar: Etkinliklere sırayla katılmak; dinlenme saatlerinde sessiz olmak; ortak eşyaları özenli kullanmak.**

Toplum hâlinde yaşamak düzen ve kurallar gerektirir.

27 **3**

Kulaklık kullanmak, kardeşinin uyuma ve dinlenme hakkını gözetmektir. Diğerleri daha çok kişisel sorumluluklardır.

28 **Örnek: Kütüphaneden aldığı kitapları hiç iade etmeyen bir öğrenciye kütüphane yeni kitap vermeyebilir; böylece öğrenci kitap ödünç alma hakkından yararlanamaz.**

29 **Hak: a, c, d Sorumluluk: b, ç, e**

Her hakkın yanında onunla ilgili bir sorumluluk bulunur (a-b, c-ç, d-e).

30 **Örnek: Aile bireyleri: Evi temiz ve güvenli tutmak, dengeli yemek hazırlamak. Öğrenci: Odasını düzenli tutmak, ev işlerinde yardımcı olmak, hijyen kurallarına uymak.**